

Sygn. akt III SK 29/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa P. T. K. C. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej z udziałem zainteresowanego C. P. Spółki Akcyjnej o zmianę umowy, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 stycznia 2014 r., na skutek skarg kasacyjnych strony powodowej i zainteresowanego od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 17 stycznia 2013 r.,

odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 17 stycznia 2013 r., oddalił apelacje Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Prezes Urzędu) oraz C. P. S.A. w W. (zainteresowany) od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 maja 2012 r .

Prezes Urzędu i zainteresowany zaskarżyli wyrok Sądu Apelacyjnego skargami kasacyjnymi.

Prezes Urzędu zaskarżył wyrok w całości, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 316 § 1 k.p.c. oraz art. 7 Konstytucji RP oraz naruszenie prawa materialnego, to jest art. 28 ust. 6 Prawa telekomunikacyjnego.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Prezes Urzędu powołał się na potrzebę rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego, czy w świetle art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c. uzasadnione jest przyjęcie, że prawomocne uchylenie decyzji Prezesa UKE określającej wysokość opłat za dostęp telekomunikacyjny ma skutek *ex tunc*, czy *ex nunc*.

Zainteresowany także zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości zarzucając zaskarżonemu wyrokowi naruszenie praw amaterialnego, tj. art. 28 ust. 8 w związku z art. 34 ust. 1 oraz art. 40 ust. 1 PT i art. 4 ust. 1 dyrektywy 2002/21 oraz naruszenie art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zainteresowany powołał się na potrzebę rozstrzygnięcia następujących zagadnień prawnych: 1) czy art. 479⁶⁴ k.p.c. uprawnia sąd do uchylenia decyzji rozstrzygającej spór między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi w zakresie wysokości opłat za dostęp do sieci przedsiębiorcy telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej, na którego został nałożony obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych o zapewnienie im dostępu telekomunikacyjnego oraz obowiązek stosowania opłat w oparciu o ponoszone koszty, w sytuacji gdy istnieje dopuszczalność drogi administracyjnej w sprawie oraz podstawa prawna do rozstrzygnięcia tego sporu?; 2) czy uchylenie przez SOKiK decyzji Prezesa Urzędu na podstawie art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c. ma czy też może mieć skutek *ex tunc*, a jeśli tak, to w jakich przypadkach uchylenie decyzji ma skutek *ex tunc*, a w jakim *ex nunc*?; 3) czy uchylenie przez SOKiK decyzji Prezesa Urzędu na podstawie art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c. skutkuje zakończeniem postępowania w danej sprawie, czy też Prezes Urzędu powinien wydać decyzję rozstrzygającą sprawę?

Powód w odpowiedziach na skargi kasacyjne Prezesa Urzędu i zainteresowanego wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia ich do rozpoznania oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna Prezesa Urzędu nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania, ponieważ wskazane we wniosku zagadnienie prawne dotyczące art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c. nie opiera się na przepisie prawa, który składałby się na podstawy skargi kasacyjnej. W przypadku ewentualnego rozpoznania skargi kasacyjnej Prezesa Urzędu. Sąd Najwyższy, z uwagi na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., nie mógłby tego zagadnienia prawnego rozstrzygnąć.

Pierwsze zagadnienie prawne przedstawione we wniosku zainteresowanego dotyczy problemu dopuszczalności wydania wyroku uchylającego decyzję rozstrzygającą spór międzyoperatorski w zakresie wysokości opłat za dostęp do sieci przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej, na którego nałożono obowiązki regulacyjne. Zainteresowany przedstawił orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz Sądu Apelacyjnego dotyczące wykładni i stosowania art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c. w odniesieniu do uchylenia decyzji Prezesa Urzędu. Podnosi, że żadne z orzeczeń powołanych w wyroku Sądu Najwyższego z 18 maja 2012 r., III SK 37/11, nie odnosi się do stanu faktycznego sprawy, która dotyczy rozstrzygnięcia sporu międzyoperatorskiego.

Zainteresowany trafnie argumentuje, że w przypadku sporu międzyoperatorskiego dotyczącego wysokości stawek za zakańczanie połączeń, sądy orzekające w sprawie z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu kształtującej stawki z tytułu dostępu telekomunikacyjnego mogą rozstrzygnąć merytorycznie spór o wysokość tych stawek na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Należy jednak pamiętać, że postępowanie sądowe w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji inicjowane jest odwołaniem od decyzji Prezesa Urzędu. To odwołanie bezpośrednio, a decyzja organu regulacji komunikacji elektronicznej pośrednio, wyznaczają przedmiot sporu i rzutują na zakres kognicji sądu. Przedsiębiorca telekomunikacyjny wnoszący odwołanie domaga się udzielania mu ochrony prawnej przez weryfikację zgodności z prawem decyzji organu regulacji i ewentualną zmianę treści nałożonych na niego obowiązków (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2013 r., III SK 36/12).

Wydaną w niniejszej sprawie decyzją Prezes Urzędu zmienił częściowo swoją wcześniejszą decyzję z dnia 16 kwietnia 2008 r. w ten sposób, że ustalił

opłatę za zakończenia połączenia w sieci powoda modyfikując odpowiednio treść stosownej tabeli w załączniku nr 1 do decyzji z 2008 r. W uzasadnieniu decyzji Prezes Urzędu wyjaśnił, że ma uprawnienie do zmiany decyzji o dostępie telekomunikacyjnym na wniosek każdej ze strony lub z urzędu, jeżeli spełnione zostaną przesłanki art. 28 ust. 6 Prawa telekomunikacyjnego. Wyjaśnił także, że ocena prawidłowości wysokości opłat stosowanych przez powoda doprowadziła do wydania decyzji z dnia 30 września 2008 r. nakładającej obowiązek dostosowania stawki z tytułu zakańczania połączeń w sieci powoda do określonego poziomu zgodnie z ustalonym przez Prezesa Urzędu harmonogramem. Prezes Urzędu wskazał, że decyzji tej nadano rygor natychmiastowej wykonalności, zatem od 1 stycznia 2009 r. na powodzie ciąży obowiązek stosowania stawki MTR zgodnie z tym harmonogramem. Dlatego decyzją z dnia 23 lutego 2009 r. Prezes Urzędu zmienił decyzję z dnia 16 kwietnia 2008 r. wprowadzając stawki zgodne z decyzją MTR. Na podstawie tej decyzji powód powinien z zainteresowanym podjąć negocjacje w celu uregulowania stawki MTR zgodnie z decyzją MTR począwszy od dnia 14 sierpnia 2009 r. Ponieważ powód i zainteresowany nie mogli dojść do porozumienia w kwestii tych stawek, Prezes Urzędu postanowił zmienić – zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją – swoją decyzję w zakresie stawki MTR ze skutkiem od dnia 14 sierpnia 2009 r. w sposób odpowiadający obowiązkowi nałożonemu na powoda w decyzji MTR, do której powód miał się stosować ze względu na rygor natychmiastowej wykonalności.

Z powyższego wynika, że rozpoznając odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu wydanej w niniejszej sprawie Sady nie orzekały w przedmiocie zwykłego sporu międzyoperatorskiego o wysokość stawek za zakańczanie połączeń. Zainicjowany wniesieniem odwołania spór sądowy dotyczył konkretyzacji przez Prezesa Urzędu obowiązków w zakresie stawek za zakańczanie połączeń, jakie zostały nałożone na powoda w decyzji MTR. Powoduje to, że pierwsze zagadnienie prawne skargi kasacyjnej powoda jedynie pozornie jest zagadnieniem prawnym sprawy.

Niezależnie od powyższego, skarga kasacyjna zainteresowanego nie kwalifikuje się do przyjęcia za względu na potrzebę rozstrzygnięcia pierwszego z podniesionych w niej zagadnień prawnych, ponieważ problem prawny objęty treścią tego zagadnienia nie mógłby zostać rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy przy

rozpoznawaniu skargi ze względu na związanie podstawami skargi. Podstawę prawną dla pierwszego zagadnienia prawnego stanowi art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c. Przepis ten został jednocześnie powołany w procesowej podstawie skargi zainteresowanego. Zgodnie jednak z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., w procesowych podstawach skargi można podnosić tylko takie zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego, które miały istotny wpływ na wynik sprawy. Obowiązkiem skarżącego jest przy tym wykazać, a zatem przekonać Sąd Najwyższy za pomocą odpowiedniej argumentacji, że do takiego naruszenia doszło. Argumentacja przedstawiona przez zainteresowanego w uzasadnieniu zarzutu naruszenia art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c. dotyczy zaś uznania, że uchylenie decyzji MTR miało skutek *ex tunc*, a nie wadliwego zastosowania tego przepisu przez uchylenie decyzji Prezesa Urzędu, mimo możliwości merytorycznego rozstrzygnięcia sporu między powodem a Prezesem Urzędu i zainteresowanym.

Drugie zagadnienie prawne nawiązuje do zapatrywań prawnych wyrażonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji, ale zdaniem Sądu Najwyższego nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego sprawy. Rozstrzygnięcie problemu, czy uchylenia decyzji Prezesa Urzędu przez Sąd Okręgowy wywołuje skutki *ex nunc* czy *ex tunc* (ewentualnie, kiedy wywołuje skutki *ex nunc*, a kiedy *ex tunc*) nie ma znaczenia dla ewentualnego rozstrzygnięcia o prawidłowości zaskarżonego orzeczenia. Wyrok Sądu Apelacyjnego opiera się na założeniu, zgodnie z którym uchylenie wcześniejszej decyzji Prezesa Urzędu może rzutować na postępowanie sądowe z odwołania od późniejszej jego decyzji, jeżeli w decyzji tej organ regulacji ukształtował stosunki umowne między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi w oparciu o obowiązki nałożone na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego we wcześniejszej (uchylonej) decyzji. W ocenie Sądu Najwyższego, rozumowanie przyjęte w zaskarżonym wyroku, zgodnie z którym uchylenie decyzji podstawowej w postępowaniu z zakresu regulacji komunikacji elektronicznej może uzasadniać uchylenie decyzji zależnej, wydanej w oparciu o decyzję podstawową. Zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja Prezesa Urzędu kształtowała treść umowy między powodem a zainteresowanym w sposób odpowiadający obowiązkowi nałożonemu na powoda decyzją MTR, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Na tej podstawie w zaskarżonej decyzji

Prezes Urzędu uznał, że na powódzie od 1 stycznia 2009 r. ciążyły określone obowiązki wynikające z decyzji MTR.

W przekonaniu Sądu Najwyższego, późniejsze uchylene decyzji MTR, jak trafnie przyjął Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, może wywołać różnego rodzaju reperkusje na etapie postępowania sądowego z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, mocą której umowa łącząca powoda z zainteresowanym została władczo zmieniona przez organ regulacji w taki sposób, jaki wynikał z decyzji MTR. Odpadła bowiem podstawa, na której wydano zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję. Decyzja MTR stanowiła zaś pierwotne źródło obowiązku skonkretyzowanego w decyzji wydanej w niniejszej sprawie.

Trzecie zagadnienie prawne sformułowane przez zainteresowanego nie jest zagadnieniem prawnym niniejszej sprawy. Udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy uchylene decyzji Prezesa Urzędu na podstawie art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c. skutkuje zakończeniem postępowania w danej sprawie, czy też Prezes Urzędu powinien wydać decyzję rozstrzygającą sprawę, nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu, ani oceny prawidłowości wyroku Sądu Apelacyjnego. Dotyczy bowiem trybu dalszego postępowania przez Prezesa Urzędu po uchyleniu wydanej przez niego decyzji, a nie wykładni i stosowania prawa przez Sąd drugiej instancji, do czego służy - obok funkcji publicznoprawnych – postępowanie kasacyjne.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.